

د. قمر معاون قوانین
تاریخ: ۱۳۹۸ / ۱۱ / ۲۷
شماره: ۴۱۵۶

در طلب شماره ۳۱۰ مورخ ۹۸/۱۱/۲۷
به صورت عادی
(اصولاً در صورت لزوم)
۹۸/۱/۲۷

باسمه تعالی
طرح قانونی
مجلس شورای اسلامی
معاونت قوانین
جلسه علنی مورخ ۹۸/۱۱/۲۷
حمایت از اقتصاد ملی و رونق تولید در مقابل اقدامات خصمانه آمریکا
به شماره ثبت ۵۶۳ و شماره ترتیب چاپ ۱۳۷۰
درج گردید

مقدمه (دلایل توجیهی):

هدف طرح حاضر خنثی سازی اقدام ایالات متحده آمریکا از طریق ایجاد تسهیلات لازم برای رونق تولید و کسب و کار در کشور از طریق اعطای تخفیف‌های مالیاتی، تأمین مطمئن کالاهای اساسی مورد نیاز مردم، اجرای بودجه مبتنی بر صرفه‌جویی در هزینه‌های غیرضرور و ارتقای کارایی هزینه‌های دولت، تعریف پایه‌های مالیاتی جدید برای دولت و مدیریت دقیق بازار ارز، ایجاد رونق در بخش مسکن و ایجاد انعطاف لازم در ساختارهای اجرایی کشور بوده و پرداخت یارانه بنزین به صورت عادلانه می باشد.

عنوان طرح:

حمایت از اقتصاد ملی و رونق تولید در مقابل اقدامات خصمانه آمریکا

- ماده ۱- (۱) دولت موظف است به هر ایرانی دارای کد ملی بجز ساکنین خارج کشور معادل ۳۰ لیتر بنزین به قیمت سال ۱۳۹۷ برای استفاده از بنزین به طور ماهانه به کارت سوخت سرپرست خانوار اختصاص دهد.
- (۲) قیمت بنزین خارج از این سهمیه بر مبنای ۹۰ درصد قیمت فوب خلیج فارس (با نرخ تسعیر سامانه نیما) محاسبه خواهد شد.
- (۳) در صورت عدم مصرف سهمیه سوخت، افراد می توانند اعتبار خود را از طریق سامانه و دستگاه های شتاب ATM به افراد دیگر واگذار نمایند و در غیر این صورت در انتهای هر ماه اعتبار باقیمانده در کارت به شرکت ملی پالایش و

این صورت در انتهای هر ماه اعتبار باقیمانده در کارت به شرکت ملی پالایش و پخش واگذار و معادل ریالی آن (مطابق نرخ متوسط ماهانه بنزین آزاد- قیمت پایه بنزین) در کارت های بانکی واریز و قابل برداشت خواهد بود.

منابع حاصل از درآمد این ماده صرف اشتغال و رونق تولید می گردد. آیین نامه اجرایی این ماده برای اختصاص سهمیه خودروهایی عمومی و گازسوز کردن آنان توسط سازمان برنامه و بودجه با همکاری وزارتخانه های کشور و نفت تهیه و ظرف مدت یکماه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲- دولت موظف است تخصیص ارز با نرخ ترجیحی را صرفاً محدود به کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه آنها و نهادهای دامی و نیاز ارزی سایر گروههای کالایی و خدمات را از طریق ایجاد بازار متشکل مدیریت نماید، بانک مرکزی موظف است با همکاری سازمان بورس حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به ایجاد بازار متشکل ارزی اقدام کند. دولت و کلیه صادرکنندگان، مشتمل بر صادرکنندگان محصولات پتروشیمی کانیهای فلزی و دیگر کانیها و خدمات و نیز سایر دارندگان ارز موظف هستند ارز خود را در بازار متشکل ارزی عرضه کنند، تقاضا برای ارز در بازار متشکل ارزی فقط برای واردات مواد اولیه، ماشین آلات مورد نیاز واحدهای تولیدی و سایر کالاها و خدمات مجاز که فهرست و میزان به تصویب هیأت وزیران می رسد پذیرفته می شود.

تبصره ۱- ضوابط پذیرش تقاضای ارز در بازار متشکل ارزی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- نرخ ارز در بازار متشکل ارزی در همان بازار تعیین می شود، بانک مرکزی موظف است کلیه مداخلات ارزی خود را از طریق بازار متشکل ارزی اعمال کند، هرگونه عرضه ارز توسط دولت یا بانک مرکزی جز از طریق بازار متشکل ارزی ممنوع است.

تبصره ۳- تخصیص ارز برای کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه آنها و نهادهای دامی مطابق سازوکار مذکور در ماده (۱) بوده و از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۴- هرگونه عرضه ارز توسط صادرکنندگان یا صاحبان ارز در خارج از بازار متشکل ارزی مشمول مجازات‌های قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز خواهد شد.

تبصره ۵- نحوه فعالیت صرافی‌ها در بازار متشکل ارزی تابع دستورالعملی است که ظرف مدت یک‌ماه از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۶- سازمان بورس و اوراق بهادار ایران موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر در مدت یک‌ماه ترتیبات لازم برای ایجاد ابزارهای مالی معاملات آتی ارز را فراهم نماید، بانک مرکزی مجاز است مداخله در معاملات آتی ارز را به شرکتهای کارگزاری بانکها واگذار نماید منابع لازم برای مداخلات فعال بانک مرکزی از محل منابع داخلی بانک مرکزی تأمین خواهد شد و در صورت تحقق سود منابع حاصل، پس از کسر حق کارگزاری، مستقیماً به خزانه واریز خواهد شد.

تبصره ۷- دولت مکلف است با ارائه فهرست گروه‌بندی کالایی، اولویت‌های وارداتی را تعیین و اقدامات ویژه جهت تسهیل ورود کالاهای واسطه‌ای، مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز کشور اتخاذ نماید. این اقدامات می‌تواند شامل کاهش یا معافیت حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده، حفظ یا تحصیل فرآیند ثبت سفارش، کاهش مراحل ترخیص اختصاص مبادی گمرکی ویژه و اعطای سهمیه به تولیدکنندگان باشد.

ماده ۳- به منظور مدیریت موثر زنجیره تأمین و توزیع کالاهای اساسی و دارو و مواد اولیه آنها و نهاده‌های دامی و سایر کالاهای استراتژیک که فهرست آنها به تصویب هیأت وزیران می‌رسد اختیاراتی به دولت تفویض می‌شود.

۱- دولت مجاز است با تصویب هیأت وزیران نسبت به تعیین یا تغییر نرخهای خرید تضمینی تولید داخلی اقلام فوق‌الذکر و اعطای سایر مشوق‌ها به تولیدکنندگان اقلام مذکور اقدام کند.

۲- دولت مجاز است در موارد ضرورت رأساً از طریق شرکتهای دولتی اقدام به واردات کالاهای صدر این ماده کند.

۳- دولت مجاز است واردات کالاهای صدر این ماده را در چهارچوب قرارداد حق‌العمل کاری و بدون فروش مستقیم ارز و یا اخذ تضامین معتبر از واردکننده و تأمین ارز برای تأمین کالای اساسی، به واردکنندگان بخش خصوصی واگذار کند.

۴- در صورت ضرورت دولت می‌تواند برای واردات کالاهای صدر این ماده ارز با نرخ ترجیحی به واردکنندگان تخصیص دهد.

ماده ۴- به منظور حمایت از ثبات مالی کشور، ایجاد هماهنگی بیشتر میان نهادهای ناظر بر بازارهای مالی و افزایش سایر بخشی سیاست‌های پولی و مالی، شورای هماهنگی ثبات مالی متشکل از وزیر امور اقتصادی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان بورس، رئیس کل بیمه مرکزی، رئیس صندوق توسعه ملی و سه اقتصاددان صاحب‌نظر در حوزه اقتصاد کلان و پولی و مالی به عنوان اعضای مشورتی بدون حق رأی با حکم رئیس جمهور تشکیل می‌شود.

ماده ۵- به منظور حفظ ثبات اقتصادی کشور، دولت موظف است ترتیبات لازم برای جلوگیری از سفته بازی در بازارهای ارز، سکه، مسکن کالاهای بادوام و نظایر آن را با جمع‌آوری اطلاعات، تراکنش‌های بانکی و نقل و انتقال دارایی‌ها و رصد آنها اتخاذ کند، ایجاد محدودیتها و اعمال سیاست‌های کنترلی شامل اخذ مالیات مضاعف توسط امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی و وزارتخانه‌های ذی‌ربط ظرف مدت یک‌سال تهیه و به تصویب می‌رسد، اقداماتی که در این حوزه منحل نظام پولی، ارزی و اقتصادی کشور تلقی شود، مشمول قانون مجازات اخلالگران در نظام اقتصادی کشور خواهد بود.

ماده ۶- از تاریخ ابلاغ این قانون فروش انواع سکه طلا توسط بانک مرکزی یا تحویل سکه‌های پیش‌فروش شده از طریق بانک کارگشایی منوط به کدگذاری و ثبت کد سکه‌هاست، بانک مرکزی مکلف است سامانه معاملات سکه طلا را ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون راه‌اندازی کند.

ماده ۷- به منظور جلوگیری از سوداگری غیرمعارف در بازار ارز و سکه، خودرو و سایر موارد به تشخیص هیأت وزیران دولت مکلف است علاوه بر مالیات بر درآمد نسبت به وضع مالیات اضافی اقدام نماید.

ماده ۸- دولت مکلف است در راستای تحقق احکام و تکلیف قانونی مندرج در قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن، قانون حمایت از احیاء و بهسازی و نوسازی بافت‌های ناکارآمد و فرسوده شهری و قانون برنامه ششم توسعه در جهت حمایت از بهسازی و نوسازی و تولید و عرضه مسکن در بافت‌های فرسوده تسهیلاتی را به کلیه سازندگان حقیقی و حقوقی که مالک زمین در داخل بافت فرسوده شهری و یا روستایی بوده و حداقل سی درصد (۳۰٪) مبلغ مورد نیاز برای ساخت واحد مسکونی را به صورت نقد در بانک مسکن سپرده‌گذاری و مسدود کنند اعطاء نماید.

۱- اختصاص هفتاد درصد (۷۰٪) تسهیلات قرض‌الحسنه بدون رعایت نوبت و با بازگشت بیست ساله

۲- معافیت از پرداخت عوارض شهرسازی در حد تراکم مجاز

۳- معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایی کارگران ساختمانی

تبصره ۱- دولت موظف است بار مالی ناشی از اجرای احکام مذکور در این ماده از جمله پرداخت کامل حق بیمه کارگران ساختمانی را در بودجه سنواتی پیش‌بینی کند مطالب شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و سازمان تأمین اجتماعی باید حداکثر ظرف مدت یک‌سال از محل منابع پیش‌بینی شده در قانون بودجه سالانه پرداخت شود.

تبصره ۲- پیش‌بینی هزینه هر مترمربع ساختمان در مناطق شهری توسط شوراهای شهر و در مناطق روستایی توسط شورای شهرستان انجام می‌پذیرد، تجدیدنظر در پیش‌بینی مزبور نیز از اختیارات شوراهای یادشده است.

تبصره ۳- تسهیلات تخصیص‌یافته صرفاً جهت خرید مصالح ساختمانی موردنیاز که فهرست آن ظرف مدت ده روز از ابلاغ این قانون توسط وزارت راه و شهرسازی اعلام خواهد شد با ارائه فاکتور به حساب تولیدکنندگان و فروشندگان مصالح ساختمانی واریز می‌گردد. سپرده نقدی سازنده حسب درخواست وی و مناسب با پیشرفت کار برای تأمین هزینه دستمزد و سایر اقلام مورد نیاز که در فهرست اعلامی وزارت راه و شهرسازی ذکر نشده آزاد خواهد شد.

ماده ۹- دولت مجاز است به منظور توسعه بخش مسکن و ایجاد تحرک لازم در این بخش در جهت حمایت از بهسازی و نوسازی در محدوده‌های خدمات شهری و هادی روستایی، تخفیف و معافیت در هزینه‌های بیمه‌ای، انشعابات و عوارض ساخت و تراکم ساخت، تسریع در ارائه خدمات زیربنایی و روبنایی و تسریع در ارائه مجوزها را فراهم کند، آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف مدت یک‌ماه پس از تصویب توسط سازمان برنامه و بودجه با همکاری وزارت کشور و راه شهرسازی تدوین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. منابع مورد نیاز این ماده باید هر ساله در بودجه سنواتی پیش‌بینی و تأمین شود.

ماده ۱۰- وزارت کشور مکلف است ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ تصویب این قانون با استفاده از زیرساختهای کارت هوشمند ملی، سامانه هوشمند مدیریت پارانه، بسته‌های حمایتی و خدمات سلامت و رفاه اجتماعی را با همکاری وزارتخانه‌های «ارتباطات و فناوری اطلاعات»، «تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، «صنعت، معدن و تجارت»، «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» فراهم کند. کلیه دستگاههای موضوع ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه حسب مورد و در صورت لزوم در راه‌اندازی این سامانه موظف به همکاری با وزارت کشور هستند.

تبصره- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است به منظور ساماندهی چتر حمایتی، پایگاه اطلاعاتی خانوار را نهایتاً دوماه پس از تصویب این قانون راه‌اندازی و به سامانه مذکور در این ماده متصل و نتیجه آن را به مجلس شورای اسلامی گزارش دهد. تمامی دستگاههای اجرایی ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه موظفند اطلاعات لازم را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهند، در صورت عدم همکاری توسط دستگاه موضوع این قانون، مسئول دستگاه اجرایی به انفسال موقت از خدمات دولتی از شش‌ماه تا یک‌سال محکوم می‌گردد.

ماده ۱۱- خزانه‌داری موظف است ظرف مدت یک‌ماه پس از تصویب این قانون مصارف بودجه‌ای را به گونه‌ای طبقه‌بندی کند که با اتکای به آن حداکثر صرفه‌جویی در هزینه‌های دولت امکان‌پذیر شود. خزانه موظف است این طبقه‌بندی را حداکثر دوماه پس از تصویب این قانون به تمام دستگاهها ابلاغ کند. انجام

پرداخت‌های خزانه، منوط به اعلام دقیق محل مصرف در طبقه‌بندی اعلام‌شده توسط خزانه‌داری خواهد بود.

ماده ۱۲- بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در صورت عدم رعایت احکام اجزای (۲)، (۳) و (۴) بند «پ» ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرائی آن، علاوه بر جرائم مزبور در قانون مالیات‌های مستقیم مشمول، جریمه معادل دودرصد (۲٪) سود سال قبل بانک و مؤسسه مالی و اعتباری متخلف در آن سال می‌شود. این جریمه‌ها از طریق مقررات قانون مزبور قابل رسیدگی، مطالبه و وصول خواهد بود.

ماده ۱۳- سازمان امور مالیاتی مکلف است با استفاده از بانکهای اطلاعاتی موضوع ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و سایر بانکهای اطلاعاتی در دسترس نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

شناسایی مؤدیان جدید و کاهش دامنه بخش غیررسمی مبتنی بر اعمال روشهای داده کاوی و بانکهای اطلاعاتی فوق‌الذکر.

اجرای مؤثر ماده (۹۷) قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۹۴) و تبصره‌های آن مبنی بر شناسایی مبتنی بر خطرپذیری (ریسک) و حذف ممیزی محوری به منظور بهبود محیط کسب و کار و کاهش فشار بر بنگاههای تولیدی بخش رسمی سازمان امور مالیاتی، سازمان امور مالیاتی صرفاً مجاز است بر اساس معیارها و شاخص‌های خطرپذیری (ریسک) تعیین شده، حداکثر بیست و پنج درصد (۲۵٪) اظهارنامه‌های واحدهای تولیدی و حداکثر چهل درصد (۴۰٪) اظهارنامه‌های سایر مؤدیان را برای حسابرسی مالیاتی انتخاب کند. این حکم شامل اظهارنامه‌های مالیات بر ارزش افزوده که قبل از تسلیم گردیده و رسیدگی نشده و یا تسلیم خواهد شد، نیز می‌گردد.

تبصره- ترتیب ترتیبات اجرائی این ماده حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۳- نرخ موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم برای فعالیت‌های تولیدی اشخاص حقوقی که دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع ذی‌ربط هستند از بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بیست درصد (۲۰٪) کاهش یابد.

ماده ۱۴- سازمان امور مالیاتی مکلف است دیون دستگاههای دولتی به تولیدکنندگان و کارخانجات را با مالیات قطعی شده مؤدیان طلبکار از دستگاههای دولتی را تهاتر و تسویه حساب نماید.

ماده ۱۵- دولت مکلف است به منظور تقویت بازار سرمایه و افزایش شفافیت و کارایی بنگاههای اقتصادی کشور مشوق‌های مالیاتی در خصوص افزایش سرمایه از محل سود انباشته ایجاد نماید به طوری که در شرکتهای پذیرفته‌شده در بورس تهران و فرابورس ایران مأخذ سود تقسیم نشده که صرف افزایش سرمایه گردد، مشمول مالیات با نرخ صفر شود.

ماده ۱۶- مالیات نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام موضوع ماده (۱۴۳) مکرر الحاقی اصلاح قانون مالیات مستقیم به یک‌دهم درصد (۱٪) کاهش می‌یابد.

ماده ۱۷- به وزارت نفت اجازه داده می‌شود نفت خام و میعانات گازی را در بورس انرژی عرضه کرده و منابع حاصل را مستقیماً به حسابهای بانک مرکزی واریز کند. بانک مرکزی موظف است از منابع حاصل چهارده و نیم درصد (۱۴٪/۵) سهم شرکت ملی نفت ایران و سی و دو درصد (۳۲٪) سهم صندوق توسعه ملی را واریز کرده و مابقی را تا سقف ارقام مندرج در ردیف‌های مربوطه در قانون بودجه سنواتی واریز نماید.

ماده ۱۸- دولت مجاز است به منظور رونق اقتصادی واحدهای تولیدی کوچک شهرها و روستاها اقدام به تدوین و اجرای مقررات خاص و یا واگذاری اختیارات به شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها نماید.

ماده ۱۹- در اجرای تبصره (۱۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ دولت موظف است اقدامات لازم برای واگذاری طرحهای تملک‌داری و سرمایه‌ای به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به گونه‌ای انجام دهد که حداقل سی درصد (۳۰٪) پیوست شماره (۱) قانون بودجه به بخش خصوصی واگذار شود.

ماده ۲۰- وضع مالیات‌ها و عوارض موردی و موقت، تصویب ترتیبات اجرایی، نحوه تأمین بار مالی، ادغام و ایجاد سازمان‌های ضروری و توقف موقت اجرای برخی قوانین موضوع تبصره (۷) ماده (۲)، (۴)، (۵)، (۹)، (۱۰)، (۱۱)، (۱۳)، (۱۷)، (۱۸)، (۱۹)، (۲۰)، (۲۲) و (۲۳) این قانون در اختیار شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه است و تصمیمات این شورا برای همه دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجراست.

در شرایط خاص، (موارد محرمانه و فوری) بنا به درخواست رئیس‌جمهور شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه می‌تواند اقدام به وضع قانون موقت کند، دولت موظف است در زمان مقتضی مصوبات مذکور که نیاز به تصویب قانون دائمی دارد را به صورت لایحه برای تصویب در مجلس ارائه نماید.

ماده ۲۱- این قانون با هدف مقابله اقدامات خصمانه آمریکا، کاهش مشکلات مردم، تقویت اقتصاد ملی و رونق بخشی به کسب و کار، تأمین نیازهای اساسی و تسهیل امور اجرایی کشور برای مدت یک‌سال تصویب می‌شود، در صورت ضرورت، با تصویب شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه احکام این قانون برای مدت دو سال قابل تمدید است.